

ខ្លឹមសារសង្ខេបស្តីពីពាណិជ្ជកម្មតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក៖

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

- ការនាំចេញទំនិញកម្ពុជាបានកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងជាមួយកំណើន១៨,៧%។ លើសពីនេះ នៅឆ្នាំ ២០១៣ សេវាកម្មបម្រើការនាំចេញបានកើនឡើង១០%។ នេះចាត់ទុកថា ជាកំណើនខ្ពស់មួយគួរឲ្យកត់សម្គាល់នៅតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក លើផ្នែកនាំចេញទំនិញមាន ២,១% និងសេវាកម្មមាន ៤,៩%។ កំណើននាំចូលទំនិញ និងសេវាកម្មបានកើនឡើង១៨,២% និងមាន១៥,៦%។ ប្រទេសកម្ពុជាបានជួបប្រទះនូវឱកាសពាណិជ្ជកម្មនៅឆ្នាំ ២០១៣ ដូចឆ្នាំ២០១២ដែរ។ តម្លៃសរុបនៃឱកាសពាណិជ្ជកម្មមាន ៣,៧ ពាន់លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិកនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ (តួលេខ១ និង២)។
- នៅឆ្នាំ២០១៣ ប្រទេសកម្ពុជាបានជួបប្រទះការធ្លាក់ចុះនៃលំហូរចូលផ្នែកវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសចំនួន៣,៥% ស្មើនឹង១,៣ ពាន់លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក។ តែលំហូរចូលផ្នែកវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសក៏បានកើនឡើងគួរឲ្យកត់សម្គាល់នៅចន្លោះឆ្នាំ២០១១ និង ឆ្នាំ២០១២។ ការធ្លាក់ចុះនេះ មានតម្លៃប្រៀបធៀបជាអវិជ្ជមានកំណើនជាមធ្យមនៅក្នុងតំបន់ចំនួន ៦,៦%។ ខណៈដែលលំហូរចេញផ្នែកវិនិយោគផ្ទាល់ទៅកាន់បរទេសមាន ១៦% ស្មើនឹង ៤២លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិកនៅឆ្នាំ២០១៣ (តួលេខ ៩១ និង៩)។
- ប្រភពលំហូរចូលវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជាធំជាងគេ គឺប្រទេសចិន ដែលមាន២៥%នៃលំហូរចូលវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសសរុប និងទី២គឺប្រទេសជប៉ុនមាន ១៧%។ តែបើនិយាយពីការវិនិយោគផ្ទាល់ទៅក្រៅប្រទេសវិញ មានក្រុមហ៊ុនកម្ពុជាបានវិនិយោគភាគច្រើននៅសាធារណៈរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យឡាវ និងមីយ៉ាន់ម៉ាមាន ៨៧% និង៨% គឺការវិនិយោគផ្ទាល់ទៅក្រៅប្រទេសចិនមែនផ្នែកខុសៗគ្នា ដែលមានទិសដៅទៅកាន់បណ្តាប្រទេសខាងលើ។ ការលំហូរចូលវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសមានចំនួនតិចជាងដោយផ្ដោតលើធនធាន បើប្រៀបធៀបទៅនឹងលំហូរទៅក្រៅប្រទេសដែលមានទិសដៅទៅកាន់ប្រទេសខាងលើ (រូបទី៥)។
- បើគេធ្វើការប្រៀបធៀបជាមធ្យមក្នុងតំបន់ ប្រទេសកម្ពុជាមានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់កំហិតរបបពាណិជ្ជកម្ម។ ប្រទេសកម្ពុជា ជាប្រទេសដែលស្ថិតនៅក្នុងចំណោមប្រទេសដែលមានប្រព័ន្ធអនុគ្រោះផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម (MFN) មានជាមធ្យម ១៩,១% ទាបជាងមធ្យមភាគនៅតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក ខណៈដែលរបាំងពន្ធជាមធ្យមបានអនុវត្តមានចំនួន ១០,៩% ខ្ពស់ជាងមធ្យមដែលបានអនុវត្តក្នុងតំបន់។ គោលការណ៍ដែលបានអនុវត្តនូវរបាំងពន្ធជាមធ្យមនៅក្នុងតំបន់មាន ១២,៤% ដែលបានឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពអនុគ្រោះ គឺមានប្រមាណជា ៧,២% នៅក្នុងតំបន់។ ដោយសារតែផលិតផលរបស់ប្រទេសកម្ពុជាបានគ្របដណ្តប់ប្រព័ន្ធពន្ធ ១០០% ដូច្នេះប្រទេសកម្ពុជាមានភាពបត់បែនតិចតួចលើគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្មជាងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងតំបន់ (រូបទី៣)។
- កម្ពុជាបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្ម ដែលចូលជាធរមានចំនួន៦ នៅទាបជាងជាមធ្យមប្រចាំតំបន់ ចំនួន៧,២%។ ក្នុងនោះ មានតែ១៨% តម្លៃនាំចេញសរុប គឺបានមកពីកិច្ចព្រមព្រៀងភាពជាដៃគូ គឺ៣៨% ដែលតួលេខជាមធ្យមសម្រាប់តំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក។ ផ្ទុយទៅវិញ ការទិញចូលមាន ៧៤% បានមកពីការនាំចូលរបស់ដៃគូពាណិជ្ជកម្ម ខ្ពស់ជាងមធ្យមភាគប្រចាំតំបន់មាន ៤៤% (រូបទី៦)។

Figure 1. Key Trade and Investment Indicators

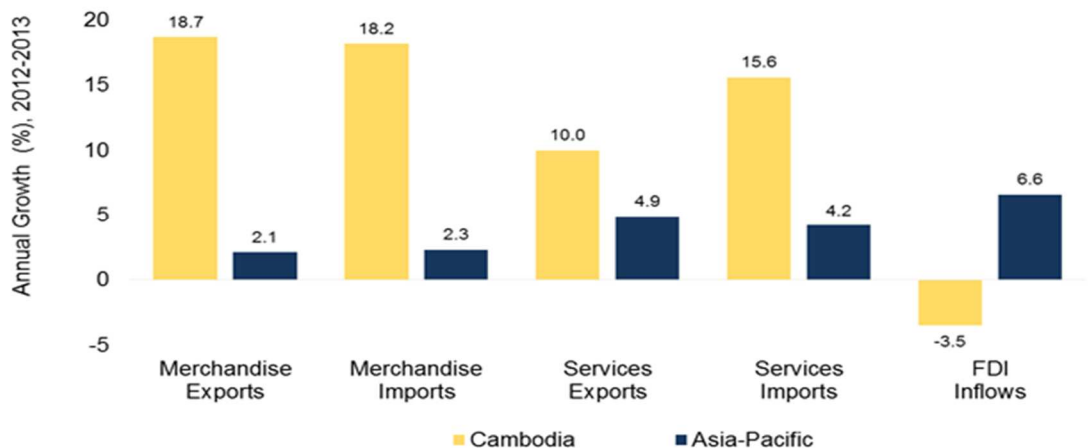

Figure 2. Merchandise Trade

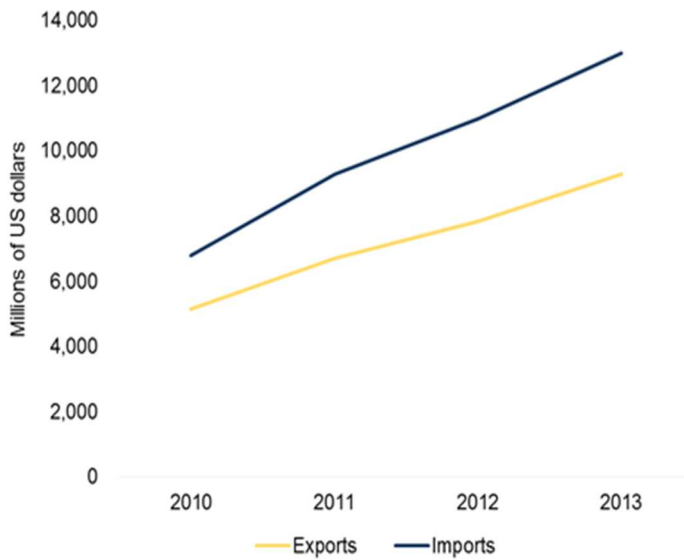

Figure 3. Average Tariffs

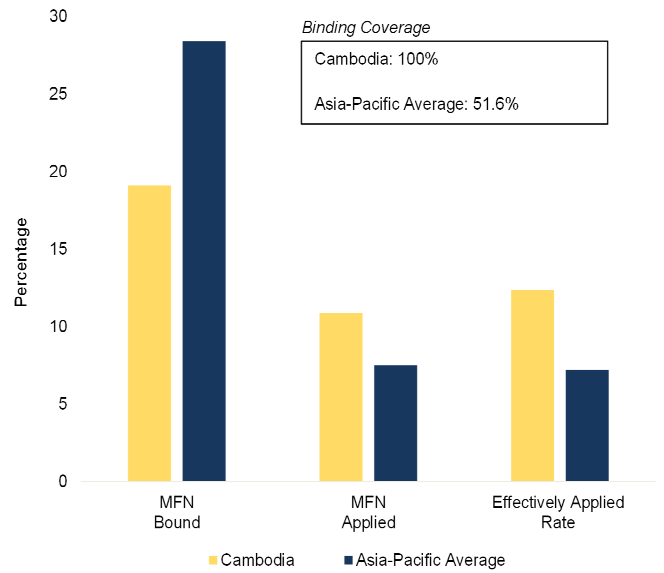

Figure 4. FDI Flows

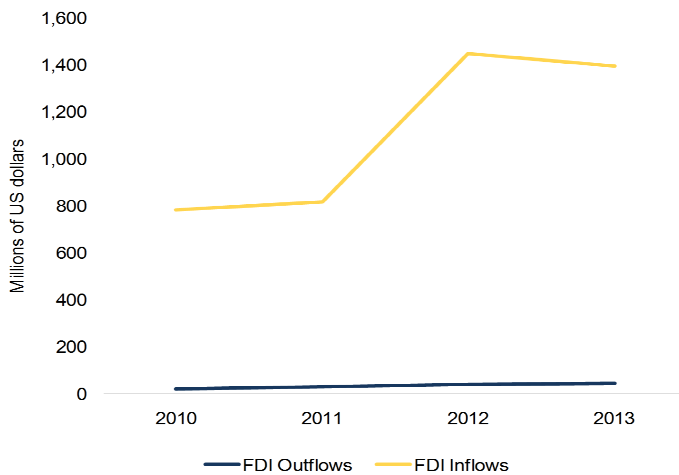
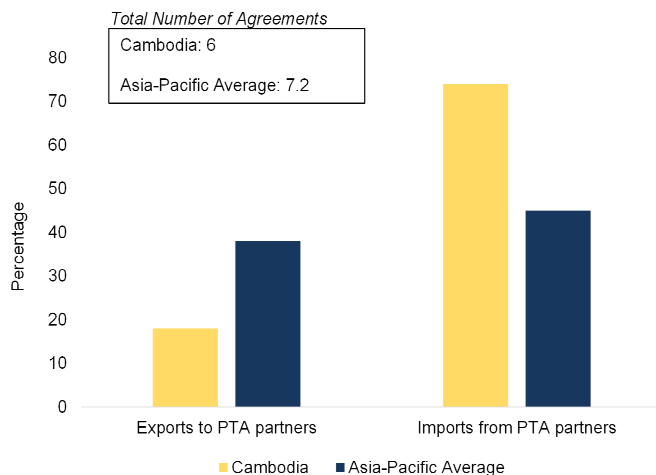

Figure 5. Top 5 FDI Partners

Sources of inward greenfield FDI	Share of total (Avg. % 2010-2012)	Destinations for outward greenfield FDI	Share of total (Avg. % 2010-2012)
China	25%	Lao PDR	87%
Japan	17%	Myanmar	8%
Malaysia	16%	Russian Federation	4%
United States	11%	Macao, China	1%
Viet Nam	8%		

Source: fDi Intelligence 2014

Figure 6. Preferential Trade Agreements

Notes

FDI: foreign direct investment
PTA: preferential trade agreement
MFN: most-favoured nation
Definitions:
Exports to PTA partners: share of exports to PTA partners in total exports. Average over 2010-12.
Imports from PTA partners: share of imports from PTA partners in total imports. Average over 2010-12.
MFN Applied: tariffs applied on imports among WTO members.
MFN Bound: maximum MFN tariff levels agreed to as part of WTO obligations.
Effectively Applied Rates: the lowest available tariff on a product category i.e. the preferential rate if available.
Binding Coverage: percentage of product lines with an agreed bound rate.
Average Tariffs: simple average, data is for year 2012.

Source: Asia-Pacific Trade and Investment Report (APTIR) 2014 unless otherwise specified.
For more information contact escap-tid@un.org.

